

Færøerne og Grønland

1. Det danske riges befolkning

Hvis du vil vide mere...

Danmarks Statistik har offentliggjort tal for Færøerne og Grønland helt tilbage til den første *Statistiske Årbog* i 1896. Både Færøerne og Grønland har i dag deres eget statistikbureau, som kan byde på mange flere tal og oplysninger end præsenteret i årbogen. De to landes statistikbureauer findes på hjemmesiderne www.hagstova.fo for Færøerne og www.statgreen.gl for Grønland. Grønland udgiver desuden sin egen årbog med udførlig statistik. Beretningerne fra Rigsombudsmanden på Færøerne og Grønland er desuden gode kilder til orientering.

Ét rige – tre forskellige samfund

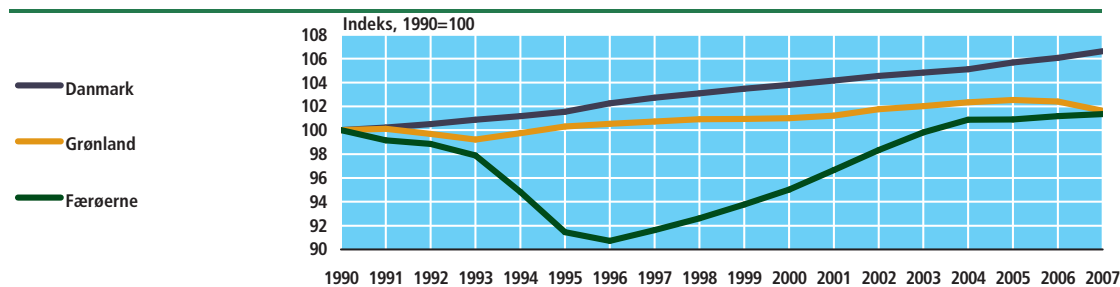
Færøerne og Grønland har tilbage til den tidlige middelalder været i rigsfællesskab med Danmark. I det 20. århundrede har landene gradvist frigjort sig fra Danmark og har i dag et udbygget hjemmestyre. Hjemmestyret blev etableret på Færøerne i 1948 og i Grønland i 1979. Det færøske og grønlandske hjemmestyre lovgiver om egne forhold som fx fiskeri, bolig, skole, handel, kommunale forhold mv., mens spørgsmål om udenrigs-, sikkerheds- og retspolitik er fællesanliggender efter dansk lov. Færøerne og Grønland er med tiden blevet mindre økonomisk afhængige af Danmark, men modtager betydelige midler fra den danske stat. I 2007 modtog Færøerne 616 mio. kr. i bloktilskud, mens Grønland i 2006 modtog 3.120 mio. kr. Oven i dette afholder den danske stat udgifterne til bl.a. retsvæsen og forsvar.

Små befolkninger i forhold til den danske

Den danske befolkning er langt større end den færøske og grønlandske. Der bor 5,5 mio. mennesker i Danmark, mens der bor 48.000 på Færøerne og 56.000 i Grønland. Til sammenligning bor der omkring 50.000 i en middelstor dansk provinsby.

Figur 1

Befolkningsudvikling i Danmark, Færøerne og Grønland

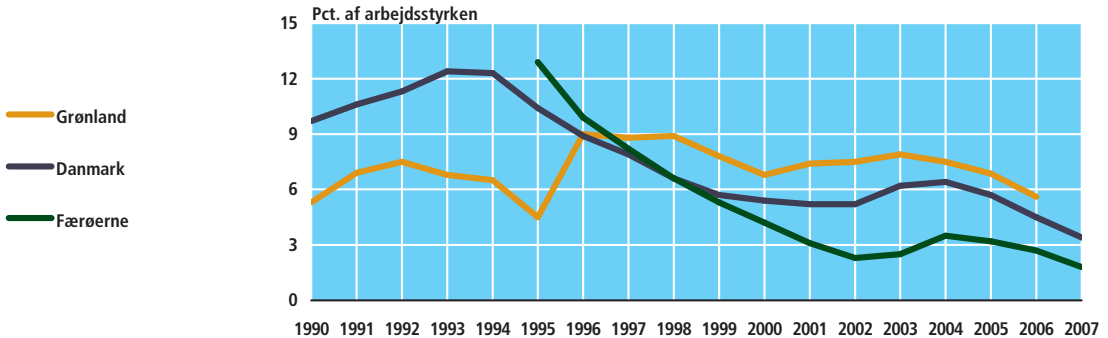

Færøernes krise i midten af 1990'erne

Mens befolkningen er steget svagt i Danmark og Grønland siden 1990, oplevede færingerne i midten af 1990'erne en kraftig tilbagegang i befolkningen. Hovedårs-

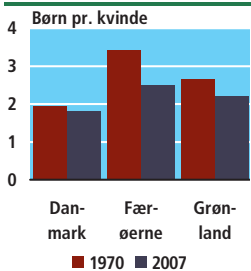
sagen var en økonomisk krise med negativ vækst og en stærkt stigende arbejdsløshed. Det færøske samfund havde desuden en gæld til udlandet på næsten 150 pct. af BNP. Først i 2003 var der lige så mange mennesker på Færøerne, som der var i 1990.

Figur 2 Ledighed i Danmark, Færøerne og Grønland

Anm.: Data for Færøerne er først gyldige fra og med 1995. 2007-tal for Grønland forelå ikke ved redaktionens afslutning.

Figur 3 Fertilitet

Anm.: Data for Grønland er fra 2006.

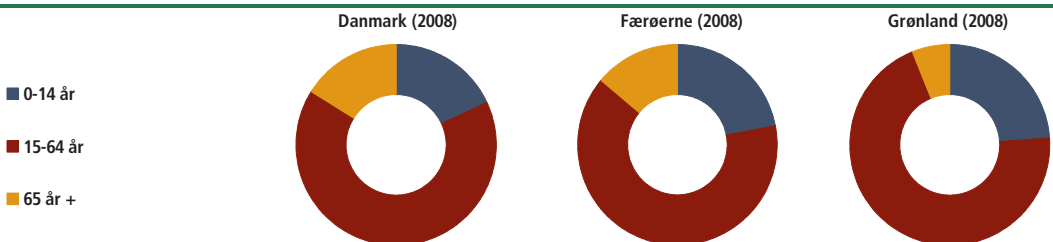
Færinger får flere børn...

For alle tre dele af riget gælder det, at kvinder får færre børn i dag end for knap 40 år siden. I 1970 fik en færøsk kvinde i gennemsnit 3,4 børn mod 2,5 børn i dag. I Grønland fik en kvinde 2,7 børn i 1970 mod 2,2 børn i dag, og i Danmark fik kvinderne næsten to børn i 1970 mod 1,8 i dag. Fertiliteten har således været mest nedadgående på Færøerne, men det er stadig der, kvinderne får flest børn.

... og lever længere

Det er også på Færøerne, at folk lever længst. Mænds gennemsnitlige levealder på Færøerne er 77 år, mens danske mænd lever, til de er 76 år, og grønlandske mænd til de er 66 år. Tilsvarende lever færøske kvinder i gennemsnit, til de er 82 år, mens danske kvinder gennemsnitligt lever, til de er 81 år, og grønlandske kvinder 71 år. Den betragteligt lavere middellevetid i Grønland afspejles i, at der er relativt færre ældre i Grønland end i de øvrige dele af det danske rige. I Danmark findes imidlertid den laveste andel af unge til at bære fremtidens samfund. 18 pct. af danskerne er børn og unge op til og med 14 år, mens den samme andel er 22 pct. på Færøerne og 24 pct. i Grønland.

Figur 4 Alderssammensætning i Danmark, Færøerne og Grønland

Færøerne og Grønland

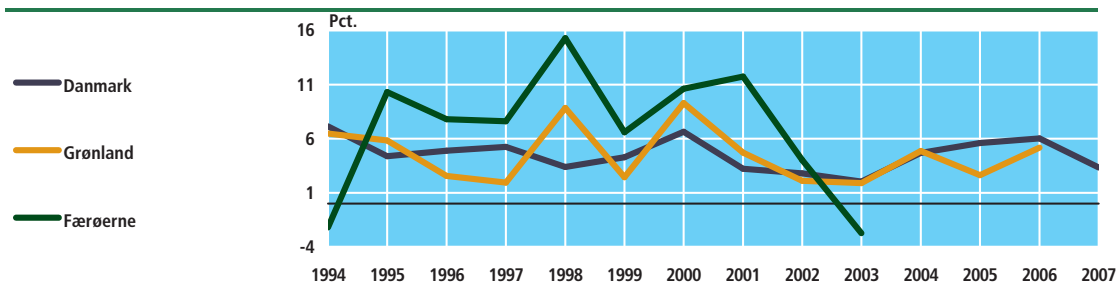
2. Det danske riges økonomi

Små økonomier i forhold til den danske

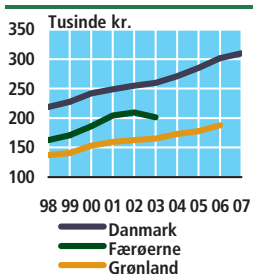
De færøske og grønlandske økonomier er ganske små i forhold til den danske. Mens det danske bruttonationalprodukt (BNP) udgjorde 1.696 mia. kr. i 2007, var BNP i Grønland omtrent 11 mia. kr. i 2006. Færøernes BNP udgjorde i 2003 lige under 10 mia. kr.

Figur 5

Udviklingen i BNP i løbende priser

Figur 6
BNP pr. indbygger
i løbende priser

Fiskeriet har stor betydning for økonomien mod nord

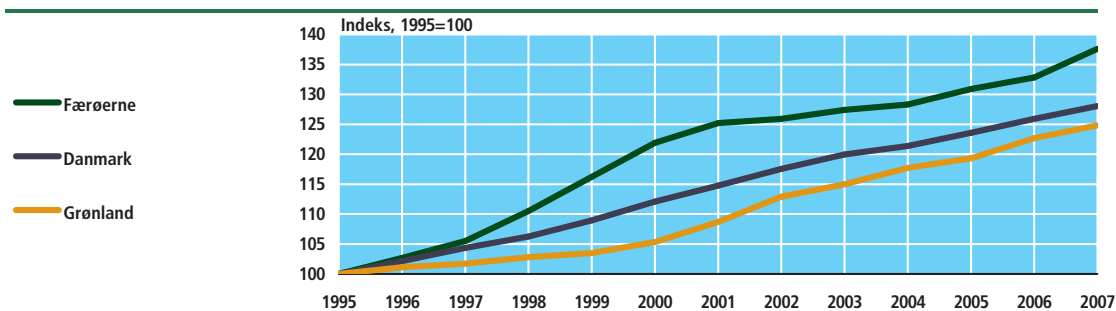
Foruden den generelle konjunkturafmatning har den økonomiske udvikling på Færøerne og Grønland været stærkt påvirket af udviklingen i fiskeriet. Grønlands økonomi er specielt sårbar over for prisen på rejer. Færøernes økonomi er ligeledes stærkt afhængig af fiskeriet, herunder antal fiskedage, udviklingen for opdrættede laks og prisen på bl.a. rejer og torsk. Trods pæne vækstrater mod slutningen af 1990'erne havde Færøerne i 2003 en negativ vækst i BNP. Generelt er det kendetegnende for Færøernes og Grønlands økonomi, at de er sårbare for svingninger i et enkeltstående erhverv, fiskeriet, og de har derfor større konjunkturudsving end Danmark.

Inflationen størst på Færøerne

Set over de seneste år er forbrugerpriserne steget mest på Færøerne. Mens Danmark og Grønland har haft en gennemsnitlig inflation på hhv. 2,3 og 2,1 pct. siden 1995, har inflationen på Færøerne gennemsnitligt været 3,1 pct. i samme periode.

Figur 7

Årlige ændringer i forbrugerprisindekset

Tabel 452 (side 1 af 3) **Nøgletal for Færøerne og Grønland**

	År	Danmark	År	Færøerne	År	Grønland
Geografi og klima						
Total areal, km ²	2008	43 098	2008	1 396	2008	2 166 086
Højeste punkt, meter	2008	171	2008	882	2008	3 693
Middeltemperatur, januar, celsius ¹	1961-1990	0,0	1961-1990	3,4	1961-1990	-7,4
Middeltemperatur, juli, celsius ¹	1961-1990	15,6	1961-1990	10,3	1961-1990	6,5
Nedbør, mm. ¹	1961-1990	712	1961-1990	1 284	1961-1990	752
Soltimer ¹	1961-1990	1 495	1961-1990	839	...	...
Befolkning						
Befolkning	2008	5 475 791	2008	48 433	2008	56 462
Indbyggere pr. km ²	2008	127,1	2008	34,7	2008	0,14
Fertilitet	2007	1,8	2007	2,5	2006	2,2
Middellevetid, mænd	2006-2007	75,9	2003-2007	76,5	2006	65,8
Middellevetid, kvinder	2006-2007	80,5	2003-2007	82,0	2006	71,2
Befolkning 0-14 år i pct.	2008	18	2008	22	2008	24
Befolkning 65+ år i pct.	2008	16	2008	14	2008	6
Vielser pr. 1.000 indbyggere	2005	6,7	2007	5,0	...	...
Skilsmisser pr. 1.000 indbyggere	2006	2,6	2007	1,3	...	...
Uddannelse						
Uddannelsesudgifter, mio. kr.	2006	125 865	2006	962	2006	1 477
Uddannelsesudgifter i pct. af BNP	2006	7,7	2006	8,8	2006	13,9
Uddannelsesudgifter pr. folkeskoleelev	2006	78 240	2003	40 083	2006	135 730
Arbejdsmarked						
Arbejdsstyrken	2007	2 901 911	2007	29 500	2006	27 590
Beskæftigede i alt	2007	2 821 641	2007	28 960	2005	22 045
Ledige i pct. af arbejdsstyrken ²	2007	3,4	2007	1,8	2006	5,6
Erhvervsfrekvens, mænd i pct.	2007	81,8	2007	86,8	2005	76,0
Erhvervsfrekvens, kvinder i pct.	2007	76,2	2007	81,2	2005	71,7
Sociale forhold						
Off. udgifter til social beskyttelse	2006	353 172	2006	2 133	2006	2 074
Off. udgifter til social beskyttelse i pct. af BNP	2006	21,5	2006	19,6	2006	19,5
Off. udgifter til social beskyttelse pr. indbygger	2006	64 497	2006	44 197	2006	36 538

Anm.: Tabellen er for så vidt muligt delt op i de samme emneområder som de øvrige kapitler i årbogen. Det har dog ikke været muligt at skaffe sammenlignelige tal for transport, industri og penge- og kapitalmarked.

¹ Meteorologiske oplysninger målt i Thorshavn på Færøerne og Nuuk i Grønland. ² Ledigheden på Grønland opgøres som medio-ledige i pct. af den potentielle arbejdsstyrke.

Kilde: Danmarks Statistik, Færøernes Statistik, Grønlands Statistik, *Statistisk Tiårsoversigt* og *Nordic Statistical Yearbook*.

Tabel 452 (side 2 af 3) **Nøgletal for Færøerne og Grønland**

	År	Danmark	År	Færøerne	År	Grønland
Sundhed						
Sundhedsudgifter i pct. af BNP	2006	7,0	2006	7,9	2006	8,9
Sundhedspersonale pr. 100.000 indbyggere	2005	2 027	2005	1 330	2005	1 025
Heraf: Læger pr. 100.000 indbyggere	2005	321	2005	188	2005	156
Udførte aborter pr. 1 000 levendefødte børn	2006	232	2007	67	2005	899
Selvmord pr. 100.000 indbyggere	2005	11	2002-2006	3,4	2006	102
Spædbarnsdødelighed pr. 1.000 levendefødte, drenge	2007	4,6	2007	6,2	2006	16,9
Spædbarnsdødelighed pr. 1.000 levendefødte, piger	2007	3,4	2007	2,9	2006	14,0
Retsvæsen						
Anmeldte straffelovsovertrædelser	2007	445 271	2007	1 098	2006	5 998
sædelighedsforbrydelser	2007	2 602	2007	27	2006	488
voldsforbrydelser	2007	19 419	2007	93	2006	851
heraf drab og drabsforsøg	2007	232	...	...	2006	20
tyveri	2007	175 337	2007	339	2006	1 846
indbrud	2007	78 787	2007	94	2006	921
Indkomst, forbrug og priser						
Forbrugerprisindeks (inflation), årlig vækst i pct.	2007	1,7	2007	3,6	2007	5,4
Gns. personindkomst, før skat, kr.	2006	261 909	2006	181 815	2005	184 769
Gns. familieindkomst, efter skat, kr.	2006	279 686	...	...	2005	257 591
Generel erhvervsstatistik						
Firmaer	2005	293 885	2007	2 550	2006	1 988
Beskæftigede fordelt efter erhverv, total pct.	2005	100	2007	100,0	2005	100,0
Landbrug, jagt og fiskeri	2005	1,4	2007	12,0	2005	4,9
Industri, råstof og forsyning	2005	16,8	2007	13,6	2005	5,0
Bygge og anlæg	2005	6,6	2007	8,5	2005	7,3
Handel, hotel og restauration	2005	16,0	2007	12,6	2005	19,7
Transport, post og tele	2005	6,7	2007	6,6	2005	8,7
Finansiering og forretningsservice	2005	12,9	2007	9,1	2005	4,6
Offentlige og personlige tjenester	2005	39,3	2007	36,2	2005	47,0
Uoplyst aktivitet	2005	0,3	2007	1,5	2005	2,7
Fiskeri						
Fiskefartøjer	2007	3 138	2006	158	2006	863
Samlet fiskerifangst, 1.000 tons	2007	595	2006	623	2004	192
Fangst af rejer i pct.	2007	1,7	2006	0,7	2004	70,8
Fangst af torsk og sej i pct.	2007	5,5	2006	17,7	2004	3,2
Industri og foderfisk i pct.	2007	58,2	2006	70,5	...	...
Skudte sæler	2007	...	2006	-	2005	188 068

 Kilde: Danmarks Statistik, Færøernes Statistik, Grønlands Statistik, *Statistisk Tiårsoversigt* og *Nordic Statistical Yearbook*.

Tabel 452 (side 3 af 3) **Nøgletal for Færøerne og Grønland**

	År	Danmark	År	Færøerne	År	Grønland
Byggeri og boligforhold						
Boligbestand	2007	2 684 000	...	...	2007	22 075
Gns. antal personer pr. bolig	2007	2,1	...	...	2007	2,6
Gns. boligareal, m ²	2007	110,2	...	...	2007	65,5
Tilgang af boliger	2007	28 314	2007	357	2006	225
Serviceerhverv						
Overnatninger i alt	2007	46 035 605	2006	116 236	2006	245 432
Indenlandske overnatninger i pct.	2007	51	2006	26	2006	42
Udenlandske overnatninger i pct.	2007	49	2006	74	2006	58
Heraf danske overnatninger i pct. af udenlandske overnatninger	•	•	2006	51	2006	72
Adgang til internet pct. af befolkning mellem 16 og 74 år	2007	86	2007	44	2006	69
Mobiltelefon pct. af befolkning mellem 16 og 74 år	2007	110	2007	155	2006	125
Udenrigshandel						
Import, mio. kr.	2007	537 549	2007	5 300	2006	3 491
Heraf import fra Danmark i pct.	•	•	2007	29,9	2006	58,2
Eksport mio. kr.	2007	555 839	2007	4 023	2006	2 349
Heraf eksport til Danmark i pct.	•	•	2007	12,8	2006	86,1
Eksport af fisk og fiskeprodukter i pct.	2007	3,0	2007	94,0	2006	86,9
Nationalregnskab						
Bruttonationalprodukt (BNP), årets priser, mio. kr.	2007	1 696 237	2003	9 699	2006	10 636
Årlig realvækst i pct. af BNP	2007	1,8	2003	...	2006	2,6
BNP årets priser, pr indbygger, kr.	2007	309 770	2003	202 239	2006	187 341
Betalingsbalancen, løbende poster, mio. kr.	2007	18 777	2003	-130	2005	790,3
Betalingsbalancen i pct. af BNP	2007	1,1	2003	-1,3	2005	7,8
Offentlige finanser						
Overskud på offentlige finanser, mio. kr.	2007	75 560	2003	407	2006	383
Overskud på offentlige finanser i pct. af BNP	2007	4,5	2003	4,2	2006	3,6
Offentlige sektors nettogæld, mio. kr., ultimo året	2007	-42 760	2003	3 052	2006	-2 251
Offentlige sektors nettogæld i pct. af BNP, ultimo året	2007	-2,5	2003	31,0	2006	-21,2
Bloktilskud fra den danske stat, mio. kr.	•	•	2007	616	2006	3 120

 Kilde: Danmarks Statistik, Færøernes Statistik, Grønlands Statistik, *Statistisk Tiårsoversigt og Nordic Statistical Yearbook*.

